

Skrivifrælsi er galdandi fyrir öll

Men tverri siggja vit ferð eftir ferð Óla Breckmann, sum tann her á landi, sum hefur ringast við at góðtaka hesi rættindi hjá fólki við aðrari áskoðan, sigur Jóhann Mortensen, útvarpsmaður í sínum aftursvari til stavnemann fólkaflöksins

Mikumorgun. Ófýsligt. Dimmigt og slavið. Tegn. Men so kemur Dagblaðið. »Nalvin á Jóhann«. Vit finga ein morgunlátur. Dagurin reddaður.

Takk fyrir aftursvarið, Óli. Og takk fyrir hoga stigatalið, tú gav mær, fyrir uppøsingina.

Men tverri hefur Ó.B. misskilt ein part av greinin í Hygg og Hoyr og adressuna, ein partur av greinin var ætlaður.

Meginparturin av aftursvarinum er um avtöku av »tíðindamonopolinum« — hóast eg slettis ikki viðgjörði henda spurningin í grein minni í Hygg og Hoyr.

Eitt frálíkt hugflog. Nevndi bert spurningin í innganginum, men tók hann ikki uppáttur, tí hann er stórr, ja, so stórr at eg vildi ikki taka hann við eisini, hóast »Hygg og hoyr«-redaktørurin hefur sett spurningin omanfyri yvirskriftina.

Havi annars roynt at fylgja við royndunum við sokallaðu nær-útvarpunum og lokal-sjónvarpunum í Danmark.

Nú, 1. apríl, er royndartíðin liðug, men hefur verður helst longd eitt hált ár. Og spennandi verður at lesa niðurstøurnar hjá eftirlitsnevndini, tá hon verður liðug við álit sitt.

Trupulleikarnir í royndartíðini hjá teimum nógvu sjónvarps- og útvarpsstøðunum hava hvørki verið fáir ella smár.

Serliga spurningurin um figging av sendingunum. Og tað verður helst tann stóri spurningurin í tilmælinum hjá nevndini: — Skulu privatstöðir figgjast, ella partvist figgjast, við handilsligum lýsingum?

Einki fólkakrav

Óli, Lydia og Levi vórðu nevnd í greinin fyrir at lýsa, at bert í Dagblaðnum hava einstök fólk borið upp á mál spurningin at avtaka »tíðindamonopolini«.

Einki fólkakrav er reist.

Einki ítökiligt

Eisini undrar tað meg, at tey idnu talsfólkini fyrir at avtaka »tíðinda-monopolid«, ongantið eru komin fram við ítökiligum hugskotum, uppskotum ella metingum um, hvussu privatu útvarps- og sjónvarpsstöðirnar skulu virka. Hvussu tær skulu figgjast. Hvussu ognarviðurskiptini skulu vera. Skulu stöðirnar hava sínar egnu sendarar. Ella skulu tær brúka senditigerðina hjá SVF ella ÚF og senda í avloptið hjá »monopolinum«.

Vælsignaði fólk, komið fram við nókrum serisum, og rópið ikki bara. Visið, at tit hava gjørt tykkum far um, hvussu stórir og kompliseraður spurningurin í grundini er!

Lat meg so at enda í hesum viðfangi slá fast, at eg persónliga hvørki havi sagt meg vera fyrir ella móti privatum útvarps- ella sjónvarpsstöðum.

Kortini fær Ó.B. ein heilan epistul burturúr, so hann skorar eitt høgt stigatal fyrir at svara nøkrum, sum ikki er umrøtt.

Nalvaskoðararnir

Líkt er til, at Ó.B. heldur, at orðini »Latid okkum ikki stýra av trongskygðum nalvaskoðarum...« er ætlað honum og hansara »anti-monopolistum«. Tiverri fer hann skeivur.

Heldur hugsaði eg um tey, sum í trongskygni ikki vilja loyva feroyingum at taka imóti tí vit fara at fáa frá fylgisveinum, sumferoyingum hóva. Og um tey, sum fáa ílt í búkin, tá tey siggja okkurt barn lesa Anders And ella okkurt útlendskt myndablað.

Villeiðandi

Kom eisini inn á verandi stovnar í nevndu grein. Helt, at tað hevði verið rættari, um SVF hevði roynt at gera eina feroyiska sending, eina »bakgrunds-sending« afturat um vikuna, istaðin fyrir eina »Dag og Viku-sending« afturat.

(Hetta haldi eg sum vanligur SV-hyggiari). Grundgevingin var, at ein vanlig tíðindasending okkurt bert kappingina við ÚF um »nýggjheitir«. Og

Nalvin á Jóhann

Eitt nýoyðt ein at viðganga um greinina hjá Jóhann Mortensen, útvarpsmanni, í javnaðarblað sínum, Hygg og Hoyr leygdagin.

Jassurin leggur berar sjónskar fordómar og samstundis tiverri eina tronga fatan av møguleikum um demokratiseraðum tíðindamonopolum.

Tá hann tvíheldur um, at politikararnir (uttan atkvøður og fólksins stuðul) í ÚF og SVF skulu hava einkarrætt til at lýsa heimin í egnum bláti, kann hann ikki annað enn umboða ta mest trænaðu konservatismuna, sum tilber at avdúka.

Um endamálið hjá Jóhann Mortensen, javnaðarpolitikari í Útvarpinum, við grein síni um »strongskygðar nalvaskoðarar« á breiddanum í Hygg og Hoyr leygdagin var at esa mótpartin, so fær hann full stigatal hiðani.

Greinin verur virðiligt íkast til eitt orðaskifti, sum sigur at vera um henda átrokandi spurning, og hefur hon hjartaliga uppborið nokkur dygg vambarkast afturimóti.

HÁSI LASSE OG FURTANDI STARKALIN Lasse Klein fær silt sum »hásur gøtusejari« fyrir sinum sjónarmiðum at »vinna nakrar luttar atkvøður« um fylgisveinar, hybrid, káplar o.a.

Somikið sosialur mátti Jóhann verur, at hann ikki

ast við sjónvarpi og prentu, sum tey hava hug til tess. Tað mátti Jóhann sum demokratisk uppvarður maður virt teim rætt til.

Men almenningurin verður meiri doyður og minni vakur av tí dósamati, sum tey fáa til fæðslu við uttanlandstíðindunum í ÚF

oktrinerin frá altyðna tíðindastovnum, hvers morgunbitar verða jóttráðir til tað arandi samdegið út.

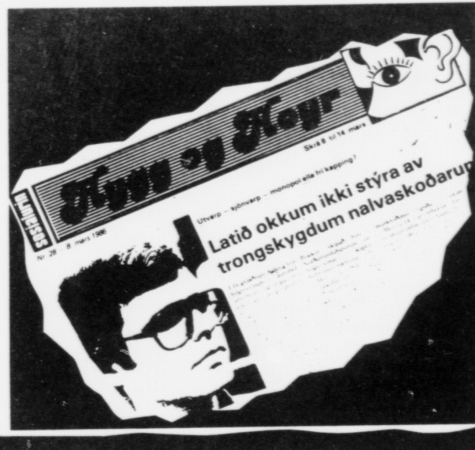
ÚTVARP ALLAN DAGIN MEN EINKI SJÓNVARP! Hesin vinstrahalli missionerur í Útvarpinum heldur monopolstovn sín vera

EISINI JOHANN

Sjálvandi verða tað ikki bara »Óli, Lydia og Levi, sum sleppa at gera lokalvarp eftir sínum høvdi«, um og tá einkarrætturin verður avsgjardur ella fellur burtur av teknisku menningini.

Nei, so sannliga sleppa eisini Jóhann, Dalsgaard, Arabo og annars starvsfólk á tíðindamonopolinum, sum heldur hava hug til tað, eisini at seta á stovn nærutvarp og sjónvarp eftir sínum høvdi — á júst sama hátt sum t.d. summi fólk taka seg saman um eitt snikkaravirki, flakavirki, skipatúrberfælag o.s.frv.

Ikki bert hava vit pressu- og tví- (langt frá fullgjøgð orsak av tíðindamonopolinum) men eisini hava

hav hesum kann avleiðingin verða, at vit fáa meira »mynda-útvarp« og minni »sjónvarp«.

Niðurstøðan hjá Ó.B., »Men at fyrrv. blaðmaðurin á Sosialinum ný mælur til, at ÚF einsamalt at kalla sendir tíðindi, meðan SVF avmarkar sitt arbeiði til djúpari lýsingar av aktuelum evnum, prógvast best, hvussu betrivitandi hann heldur seg vera.«, er heilt burturvið.

Fákunna

Jornalistiska fákunna, ella trongskygni, Ó.B.'s kemur rættiliga til sjóndar, tá hann nertir við tað, eg nevndi um uppgávuna hjá formanninum í útvarps- og sjónvarpsnevndini og m.a. segði »... so leiðis at Arabaralondini verða umrødd líka so pent sum Ísrael í tíðindamonopolinum«.

So kýmlikur hann annars er, dettur Ó.B. so dyggiliga á bláman við orðunum:

»Tað man heldur vera tiltrøngt at gera umvent. Ísrael hefur uppborið semdir sum sannført demokratiskt land, meðan arabaralondini eiga at verða tikin strangari, tí tey hava einaræðis stýrslag.«

Góðu lesarar! Kunnu tit ikki hugsa tykkum støðuna, um Ó.B. skuldi redigerað útlendskt tíðinda-

fjarrit?

»... nei, hetta taka vit ikki við... Nyerere, hasin heimsins størsti biddari... Men hetta um demokratisku nýskipanirnar hjá Botha í Suðurafrika, jú hasum geva vit tveir minuttir... og fyrst...«

Ávasta áskoðan Ó.B.'s er fullkomiliga í stríð við grundleggjandi journalistisk prinsipp um at vera óheftur og ikki taka dagar imillum, men tað eru óivað tey flestu greið yvir.

Virðing fyrir skrivifrælsinum

Havi altið hildið stór virði vera í skrivi- og tali- og hugsanarfrælsinum. Haldi, at tey skulu galda fyrir øll — sjálvt um tú arbeiðir á einum »tíðindamonopoli« — tí hesi rættindi eru grundarlagið í demokratisku hugsanini.

Men tverri siggja vit ferð eftir ferð Ó.B. sum tann her á landi, sum hefur ringast við at góðtaka hesi rættindi hjá fólki við aðrari áskoðan.

Latum okkum taka nokkur brot úr »Nalvin hjá Jóhann«:

»Um endamálið hjá Jóhann Mortensen, javnaðarpolitikari í Útvarpinum...«

»...har Jóhann hefur lógartryggjaðan einkarrætt til lýsa heimin frá sínum javnaðarsjónar-

horni...«

»Hesin vinstrahalli missionerur í Útvarpinum heldur monopolstovn sín...«

»Jóhann verur tíðindamonopolið hjá ÚF, tí hann elskar sín politiska framhjárætt...«

»...og sum ómótsagdur hefur lógartryggjaðan »roðarapall« at fora politikk frá...«

»Hvar arbeiðir Jóhann? A Sosialinum ella Útvarpinum?«

»Ella ferir Jóhann eitt politiskt og professionelt »dupult%«?«

»Deiligt hjá einum journalistiskum politikara at hava eitt monopol at verja seg aftanfyri?« O.s.fr.

Hvor skuldi sagt, hann skal f.... ikki vága sær at sig nakað.

Kann ikki koma til aðra niðurstøðu enn, at áskoðanin hjá tí frisinnaða stavnemanninum er, at arbeiðir tú t.d. í útvarpinum, og hefur eina politiska áskoðan, sum tey flestu hava, ja, so rekur tú politikk í Útvarpinum.

Hetta er ein so álvarsleg ábríðsla, at eg vóni, at Ó.B. fer víðari til Útvarpsnevndina við henni.

Lýsingarorðini hjá Ó.B. nerva ikki meg. Tey fáa ikki meg at leggja pennin,

Framhald á síðu 16